USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **A. H.**, zastoupený Mgr. Kateřinou Pokornou, advokátkou, sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. dubna 2018, č. j. OAM-58/LE-LE05-LE22-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. února 2018, č. j. 60 Az 26/2017 – 69,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádná ze stran **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Kateřině Pokorné, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v návětí neudělil žalobci mezinárodní ochranu na základě jeho tvrzení, že při návratu na Ukrajinu mu hrozí nebezpečí v souvislosti s odvedením do armády. Toto rozhodnutí napadl žalobce správní žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále též „krajský soud“), přičemž nově v soudním řízení tvrdil a předložil potvrzení o tom, že je členem náboženské společnosti Svědků Jehovových se sídlem ve Lvově. Soud však jeho žalobu zamítl rozsudkem označeným v návětí, nové tvrzení označil za nepřípustné.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[2] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Poté, co mu Nejvyšší správní soud na jeho žádost

ustanovil zástupkyni z řad advokátů, doplnil důvody kasační stížnosti. Tvrdí, že jeho stížnost je přijatelná z důvodu závažnosti a intenzity situace, jíž je vystaven, a také z důvodu přesahu otázky odmítnutí výkonu služby v ozbrojených silách z důvodu náboženského přesvědčení. Popírá, že by v řízení před správním orgánem uvedl, že je řeckokatolického vyznání, k chybě muselo dojít v důsledku toho, že neovládá dobře český jazyk. Ačkoliv svou příslušnost ke Svědkům Jehovovým tvrdil a doložil až před krajským soudem, je přesvědčen, že již jeho tvrzení o tom, že služba v ozbrojených silách je v rozporu s jeho svědomím a náboženským vyznáním, bylo postačující a žalovaný se měl touto otázkou v odůvodnění svého rozhodnutí podrobněji zabývat. Navíc během azylového řízení byl zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, čímž mu bylo prakticky znemožněno produkování důkazů v průběhu azylového řízení. Jeho žádost o mezinárodní ochranu není účelová, krátká prodleva mezi jejím podáním (březen 2017) a jeho příchodem do České republiky (léto 2016) byla dána neznalostí místních poměrů a právních možností ochrany.

[3] Nově také stěžovatel v kasačním řízení uvedl, že mu v zemi původu konkrétně a bezprostředně hrozí trestní stíhání pro nenastoupení vojenské služby, což doložil (jemu adresovaným) přípisem ukrajinské prokuratury ve Lvovské oblasti a jeho úředním překladem. Rozporoval tak předpoklad krajského soudu, že takové nebezpečí tu není, neboť stěžovatel dosud nepřevzal povolávací rozkaz – podle stěžovatele tak učinil v zastoupení jeho otec žijící na Ukrajině.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti předestřel názor, že kasační stížnost je nepřijatelná, neboť nepřináší žádnou novou otázku, kterou by judikatura Nejvyššího správního soudu dosud neřešila. Žalobní bod týkající se příslušnosti stěžovatele ke Svědkům Jehovovým byl podle něj nepřípustný, neboť překračuje obsah vedeného správního řízení; totéž podle žalovaného platí pro kasační námitku týkající se trestního stíhání pro nenastoupení vojenské služby, kdy navíc předložený doklad je pozdějšího data než napadený rozsudek krajského soudu. Nadto žalovaný poukazuje na to, že takovýto postup státu je legitimní a i Česká republika jej uznává. Námitka, že došlo ke zkreslení výpovědi žalobce ohledně jeho náboženského vyznání ve správním řízení, měla podle žalovaného taktéž zaznít již ve správním řízení, nejpozději pak v řízení před krajským soudem. Žalovaný zpochybňuje tvrzení žalobce, že by prodleva před podáním žádosti o mezinárodní ochranu v České republice byla krátká.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přesto Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[6] Podle § 104a s. ř. s. soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 přesahem vlastních zájmů stěžovatele

je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek.

[7] Stran přesahu vlastních zájmů stěžovatel tvrdil (kromě údajné závažnosti své situace, kterou však nijak nerozvedl a která by sama o sobě přijatelnost kasační stížnosti založit nemohla), že ji zakládá nutnost řešení otázky odmítnutí výkonu služby v ozbrojených silách z důvodu náboženského přesvědčení. Touto otázkou se však krajský soud v napadeném rozsudku věcně nezabýval, a nutno říci, že zcela oprávněně. Stěžovatel toto své tvrzení ve správním řízení nevznesl vůbec a před soudem je uplatnil až po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby (na podporu svého názoru citoval rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 Azs 66/2017, což však bylo pouze usnesení s názorem třetího senátu Nejvyššího správního soudu postupující věc k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu). V takovém případě soud skutečně není povinen se pozdě uplatněným žalobním bodem zabývat, neboť smyslem uvedení žalobních bodů je jednoznačné ustavení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby (srov. rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, ze dne 29. srpna 2017, č. j. 5 As 154/2016 - 62, č. 3632/2017 Sb. a zejména rozsudek rozšířeného senátu vydaný na základě usnesení třetího senátu sp. zn. 3 Azs 66/2017, na nějž poukázal stěžovatel, ze dne 20. března 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31). Patnáctidenní lhůtu pro podání žaloby v azylových věcech přitom nelze považovat za nepřiměřenou ani ve světle mezinárodních závazků České republiky, jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Azs 60/2017 - 48 ze dne 28. dubna 2017. Stěžovatel sice velmi obecně poukazoval na to, že mu v obstarávání důkazů bránilo zajištění v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, nijak však nevysvětlil, proč by mu zajištění mělo znemožnit včasné uplatnění klíčových skutkových tvrzení, resp. svého azylového příběhu v podobě žalobních bodů, jež by případně mohl důkazně podložit dodatečně, zejména měla-li být středobodem jeho azylového příběhu jeho příslušnost k náboženské společnosti Svědkové Jehovovi a důsledky, jež z toho pro stěžovatele plynou.

[8] Obdobně pak platí, že ani v kasačním řízení nedává soudní řád správní prostor pro vznášení nových tvrzení. Stěžovatel je musí uplatnit už v řízení před krajským soudem, aby se jimi Nevyšší správní soud mohl věcně zabývat (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. října 2006, č. j. 4 Azs 16/2006 - 55 a ze dne 8. června 2005, č. j. 7 Azs 43/2005 - 58), což v případě tvrzení o převzetí povolávacího rozkazu otcem stěžovatele a o hrozícím trestním stíhání taktéž není splněno.

[9] Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel by se svými tvrzeními nemohl uspět ani v případě, že by je správní soudy navzdory zákonné procesní úpravě propustily do věcného přezkumu. Otázky, které stěžovatel v rovině hmotněprávní vznáší, Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již řešil, a to nikoliv pouze v obecné rovině, ale dokonce přímo ve vztahu ke konfliktu na Ukrajině a k tvrzené příslušnosti žadatele o azyl k náboženské společnosti Svědků Jehovových.

[10] Především lze z judikatury vyčíst, že podle zákona Ukrajiny o náhradní (nevojenské službě) č. 1975-XII ze dne 12. 12. 1992 a nařízení Ukrajiny ze dne 10. 11. 199, č. 2066, členství v náboženské společnosti Svědkové Jehovovi zakládá nárok na odmítnutí vojenské

služby (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. srpna 2017, č. j. 3 Azs 113/2017 - 37), nejde tudíž o azylově relevantní důvod. S tím koresponduje i závěr, že žadatel o azyl musí se svou náboženskou příslušností, která mu brání ve výkonu vojenské služby, nejprve prokazatelně seznámit místní orgány (rozsudek ze dne 11. října 2006, č. j. 4 Azs 16/2006 - 55), což se ve stěžovatelově případě nestalo. Jestliže mu tedy snad hrozí na Ukrajině trestní stíhání, tak zřejmě za nenastoupení vojenské služby bez udání důvodu. K tomu lze ovšem poukázat na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. července 1994, č. j. 6 A 502/1994 - 39, podle něhož povolávání vlastních občanů k výkonu vojenské služby, byť i způsoby nevybíravými, popř. i vnitřní zákonodárství státu porušujícími, samo o sobě bez přistoupení dalších skutečností není ještě pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro politické přesvědčení ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením.

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, kasační stížnost odmítl podle § 104a s. ř. s.

IV. Náklady řízení

[12] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.

[13] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 100/2018 - 19 ze dne 17. dubna 2018 ustanovena k ochraně jeho zájmů ve věci zástupkyní Mgr. Kateřina Pokorná, advokátka, se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1. Podle § 35 odst. 9 část věty prvé za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovené zástupkyni stěžovatele odměna za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (první porada s klientem včetně přípravy a převzetí právního zastoupení, a dále písemné podání ve věci samé, zde konkrétně doplnění kasační stížnosti) ve výši 3 100 Kč za jeden úkon a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, tedy celkem 6 800 Kč. Stěžovatelova právní zástupkyně uplatnila ještě další úkon právní služby spočívající v další poradě s klientem, již doložila, resp. uplatnila zvlášť převzetí a přípravu zastoupení a první poradu s klientem jako dva úkony, ač advokátní tarif převzetí a přípravy zastoupení zahrnuje pod první poradu s klientem. Odměnu a paušální náhradu hotových výdajů za tyto úkony však Nejvyšší správní soud ustanovené zástupkyni nepřiznal, neboť případ nebyl natolik složitý, aby to odůvodnilo nezbytnost dalších porad nad rámec první porady a běžné přípravy na řízení před správním soudem. Ustanovená zástupkyně uvedla, že není plátcem daně z přidané hodnoty. Celkově tak Nejvyšší správní

pokračování

soud přiznal zástupkyni stěžovatele částku 6 800 Kč coby odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu